Řízení motoriky

Marsdena fascinovala otázka komplexního řízení motoriky. Nedůvěřoval totiž tak úplně konceptu Dereka Denny-Browna, který byl před více než padesáti lety považován za kánon fyziologie lidské motoriky (Denny-Brown, 1960). Marsden považoval za klíčovou komponentu motorického systému **bazální ganglia a jejich zpětnovazebné okruhy**, ale Denny-Brownem formulovaný koncept jejich fungování, kde dominantní role je přisuzována kortexu a mozečku spolu s mezencefalem, odmítal (Denny-Brown, 1962; Marsden et al., 1978). Svou vlastní představu o fungování motorických okruhů lidského mozku a o roli bazálních ganglií v těchto okruzích vtělil do slavnostní Wartenbergovy přednášky na kongresu American Academy of Neurology, který se konal v roce 1981. Přednášku přepracoval do fascinující fyziologické eseje, která vyšlo o rok později v časopise Neurology (Marsden, 1982a). V témže roce vyšla i další zásadní práce, která byla publikována v časopise Lancet v roce 1982 (Marsden, 1982b). V této práci již vlastně sestrojil první model přímého a nepřímého motorického okruhu (včetně lokalizace působení neurotransmiterů) který byl později „formalizován" Alexanderem a precizován Abbruzzesem a Berardellim (Alexander et Critcher, 1990; Abbruzzese et Berardelli, 2003).

Movement Disorder Society

Marsden v osmdesátých letech, stále ještě na Denmark Hill, pociťoval absenci odborného fóra, které by se soustředilo na problémy poruch pohybu, již tedy v angličtině nazývané

Obr. 7. *Interiér St. Marylebone Parish Church*

„**movement disorders**". Tento anglický termín je v jiných řečích různě reflektován: „bewegungsstörungen, mouvements anormaux, disordini di movimento atd.", unikátní je český „extrapyramidová onemocnění". Marsden vyšel z existence „americké" MODIS, kterou inicioval jako instituci k vydávání časopisu Stanley Fahn (Obr. 9). Spolu s Rainerem Beneckem založili „evropskou" International Society of Motor Disturbances (ISMD), jejímž cílem bylo hlavně pořádání kongresů zaměřených na tuto problematiku. Obě společnosti existovaly vedle sebe od roku 1985 do roku 1992, kdy se spojily (Goetz et Ghiey, 2011). Marsden byl prezidentem ISMD první dva roky (1985–1986), a prezidentem spojené MDS první tři roky její existence (1992–1995). MODIS zahájila v roce 1986 vydávání časopisu Movement Disorders Journal, který se stal od roku **1992** oficiálním časopisem „nové" spojené společnosti, šéfredaktory byli od začátku vydávání v roce **1986** Fahn a Marsden (a zavedli princip ko-editorů z obou hemisfér Země), byli jimi až do roku **1996**. Kromě toho byl Marsden prezidentem kongresů MDS v letech 1992 a 1994, a řady dalších mezinárodních sympozií a kongresů na téma „movement disorders" pořádaných v devadesátých letech (Cannes, 1995; Mnichov, 1996; Londýn, 1997). Dá se tedy celkem spolehlivě říci, že éra dvanácti let od roku 1985 byla érou totální Marsdenovy dominance na poli této neurologické subspecializace.

Závěr

Marsden často dělal věci, které se současníkům zdály nepochopitelné a dnešní genera-

Obr. 8. *Tři verze schémat motorických okruhů: na pivním tácku z pubu Phoenix & Firkin na Windsor Walk, jak jej nakreslil Marsden Philipu Thompsonovi (1979), ručně kreslené schéma z Wartenbergovy přednášky a článku v Neurology (1982) a formalizovaná verze Alexandra a Crutchera (1990)*

